

Saturs

Ievads	2
Ārlietu ministrijas juridiskais statuss un struktūra	5
Ārlietu ministrijas galvenie uzdevumi un prioritātes	7
Ārlietu ministrijas darbības rezultāti un to izvērtējums:	9
<i>Integrācija Eiropas Savienībā</i>	
<i>Ziemeļu dimensija</i>	
<i>Integrācija Ziemeļatlantijas aliansē (NATO)</i>	
<i>Sadarbība ar Baltijas valstīm</i>	
<i>Sadarbība ar Ziemeļvalstīm</i>	
<i>Sadarbība ar ASV</i>	
<i>Latvijas un Krievijas attiecības</i>	
<i>Latvijas attiecības ar pārējām NVS valstīm</i>	
<i>Darbība starptautiskajās organizācijās</i>	
<i>Līgumi par vīzu režīma atcelšanu</i>	
<i>Līgumtiesiskās bāzes veidošana</i>	
Personāla izglītošana un kvalifikācijas paaugstināšana	28
Iekšējais audits	29
Resursi	30
<i>1999. gada budžets pa programmām, personāls</i>	
<i>Latvijas diplomātisko pārstāvniecību budžets</i>	
Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu	33
Ārlietu ministrijas struktūra	36

Godājamie lasītāji,

Jūsu priekšā ir kārtējais Ārlietu ministrijas darba apskats, šoreiz par 1999. gadu. Šis izdevums katram interesentam dos ieskatu par to darba apjomu, ko gada laikā paveikusi Ārlietu ministrija.

Kāds bija aizgājušais 1999. gads? Es to nodēvētu par Latvijas ārpolitikai un Latvijas valstij nozīmīgu sasniegumu gadu, jo to raksturo notikumi, kas tuvinājuši Latvijas galveno ārpolitisko mērķu - integrācijas Eiropas Savienībā un NATO - sasniegšanu.

Ārlietu ministrija Latvijas integrācijas Eiropas Savienībā kontekstā organizēja savu darbu tā, lai Latvija saņemtu pozitīvu Eiropas Komisijas ziņojumu un labvēlīgu Helsinku ES Padomes lēmumu par sarunu uzsākšanu ar Latviju.

Eiropas Komisijas vērtējumā atkārtoti tika apliecināta Latvijas atbilstība Kopenhāgenas kritērijiem. ES Helsinku Padomē saņemtais uzaicinājums uzsākt iestāšanās sarunas ar ES bija neapšaubāms panākums, kas prasa turpināt reformu un modernizācijas procesu valstī, lai tiktu nodrošināta pietiekami ātra virzība iestāšanās sarunās. Latvija ir apņēmusies veicināt reformas un darīs visu iespējamo, lai ātri noslēgtu sarunas un būtu to valstu vidū, kas pievienosies ES nākamajā paplašināšanas kārtā.

Arī integrācijas NATO virzienā 1999. gads bija veiksmīgs. Latvijas centieni sagatavoties dalībai šajā organizācijā guva augstu novērtējumu Alianses 50. gadu jubilejas svinību galotņu sanāksmē Vašingtonā, kur mūsu valsts tika atzīta par NATO kandidātvalsti.

Latvija bija arī viena no pirmajām NATO kandidātvalstīm, kas sagatavoja un iesniedza savu 2000. gada Rīcības plānu dalībai NATO, gūstot augstu novērtējumu. Rīcības plāna dalībai NATO īstenošanas procesā ir paredzēts, ka ciešā sadarbībā ar NATO valstīm, mums tiks sniegta palīdzība vairot Latvijas aizsardzības spējas un labāk sagatavoties Alianses dalībvalsts pienākumiem.

1999. gadā paplašinājās Latvijas divpusējā sadarbība ar NATO valstīm, kuru veicināja gan pieaugošais Aizsardzības ministrijas atašeju skaits dalībvalstīs, gan tas,

ka tika paplašināta Latvijas pārstāvniecība NATO galvenajā mītnē Briselē. Latvija piedalījās arī vairākās NATO vadītajās operācijās - SFOR misijā Bosnijā-Hercogovinā, AFOR Albānijā. Ar parlamenta atbalstu tika sagatavota NBS vienība dalībai NATO spēkos KFOR misija Kosovā. Mūsu militārie novērotāji veiksmīgi darbojās EDSO verifikācijas misijā Kosovā.

Būtiska nozīme Latvijas ārpolitiskajā darbībā ir reģionālās sadarbības tālākai attīstībai un padziļināšanai. Tas nepieciešams, lai ar tuvākajām kaimiņvalstīm veidotu koordinētas un stabilas partnerattiecības, tā veicinot visa reģiona nozīmi un nostiprinot tā klātbūtni Eiropas un transatlantiskās sadarbības sfērā.

Tāpat kā iepriekšējos gados arī 1999. gadā Latvija aktīvi darbojās Baltijas jūras reģiona dažādu forumu un iniciatīvu (BJVP, Ziemeļvalstu un Baltijas valstu (5+3), triju Baltijas valstu, Ziemeļu dimensijas u.c.), kā arī divpusējās sadarbības ietvaros. Sekmīga un vispusīga sadarbība norit ekonomiskajā, izglītības, infrastruktūras attīstības, vides aizsardzības un citās jomās. Tā nodrošina stabilitātes un savstarpējās uzticības nostiprināšanos reģionā. 5+3 sadarbības veidā regulāri noris sarunas premjerministru, ārlietu un nozaru ministru līmeņos, lai saskaņotu viedokļus, apmainītos ar informāciju un mērķtiecīgi koncentrētu Ziemeļvalstu atbalstu Latvijai būtiskos jautājumos.

Latvijas ārpolitikā liela nozīme ir arī Baltijas valstu sadarbības attīstībai. Nozīmīgs sasniegums ir 1999. gadā 9. jūlijā Palangā Ministru prezidentu līmenī parakstītais Latvijas un Lietuvas līgums par teritoriālās jūras, ekskluzīvās ekonomiskās zonas un kontinentālā šelfa robežu noteikšanu Baltijas jūrā.

Latvijas ārpolitikā vienmēr nozīmīgu vietu ir ieņēmusi konsekventa un aktīva sadarbība ar ASV. Arī 1999. gadā starp mūsu valstīm norisinājās ciešs un draudzīgs starpvalstu dialogs.

Pašreizējās Latvijas un ASV attiecības pamatojas uz 1998. gada janvārī parakstīto ASV – Baltijas Partnerības hartu. Tā ir ne tikai kopīgu vērtību, kopīga Eiropas nākotnes redzējuma apliecinājums, bet arī pamatdokuments, kurā noteikti turpmākās Baltijas valstu un ASV sadarbības attiecību veidošanas principi un to īstenošanas mehānisms. Saskaņā ar hartu 1999. gadā tika turpināts intensīvs darbs

četrpusējās Partnerības komisijas un divpusējo ekonomiskās, kā arī aizsardzības un drošības darba grupu ietvaros. Tas aptver visu Latvijas un ASV attiecību spektru.

Latvijas ārpolitikā ir svarīga labu attiecību veidošana ar visām kaimiņvalstīm, īpaši ar Krievijas Federāciju. Lai gan Latvijas valdība ir konsekventi strādājusi attiecību uzlabošanas virzienā, 1999. gadā Latvijas un Krievijas dialogā nenotika būtiskas pārmaiņas. Tas daļēji skaidrojams ar vēl pilnībā nepārvarētajām 1998. gada attiecību sarežģītību sekām.

Tomēr 1999. gadā Latvijas un Krievijas attiecībās iezīmējušies arī pozitīvi pavērsieni. Būtiskākais no tiem ir 21. oktobrī parakstītais Akts par Krievijas Federācijai pagaidu lietošanā nodotās Skrundas radiolokācijas stacijas teritorijas nodošanu. 28. oktobrī Latvija un Krievija apmainījās notām par Skrundas radiolokācijas stacijas teritorijas nodošanu Latvijai. Līdz ar to tika izpildīts Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas Līgums par Skrundas radiolokācijas stacijas pagaidu funkcionēšanu un demontāžu.

Turpinot darbu starptautiskajās ekonomiskajās organizācijās, Latvija 1999. gada 10. februārī pirmā no Baltijas valstīm kļuva par pilntiesīgu Pasaules tirdzniecības organizācijas dalībvalsti. Tas apliecina, ka Latvija starptautiski ir atzīta par līdzvērtīgu, stabilu un uzticamu tirdzniecības partneri, kas realizē pastāvīgu un liberālu tirdzniecības politiku.

Nobeigumā vēl jāpiemin, ka 1999. gadā ir izstrādāta Latvijas diplomātiskā dienesta attīstības stratēģija, kas sniedz priekšstatu par Ārlietu ministrijas izvēlētajām prioritātēm.

Indulis Bērziņš
ārlietu ministrs

ĀRLIETU MINISTRIJAS JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA

Ārlietu ministrija ir valsts pārvaldes iestāde. Tā īsteno Latvijas Saeimas izstrādāto un apstiprināto ārpolitiku, piedalās Latvijas ārējās ekonomiskās politikas veidošanā. Ministrijas uzdevums ir ar politiskiem un diplomātiskiem līdzekļiem nodrošināt Latvijas ārpolitikas koncepcijas īstenošanu, kuras mērķis ir radīt iespējami labvēlīgus apstākļus Latvijas starptautiskajai drošībai un iekšpolitiskajai stabilitātei, kā arī veicināt Latvijas iekļaušanos starptautiskajā apritē.

Ministrija savas kompetences ietvaros veic šādas funkcijas:

- analizē ārvalstu iekšējo un ārējo politiku un sniedz Ministru kabinetam informāciju un priekšlikumus starpvalstu attiecību attīstības jautājumos;
- sagatavo likumprojektus, kā arī citu normatīvo aktu un starptautisko līgumu projektus, konsultē valsts institūcijas un sniedz atzinumus par normatīvo aktu un starptautisko līgumu projektiem no starptautisko publisko tiesību viedokļa;
- izlemj jautājumus, kas saistīti ar Latvijas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību atvēršanu ārvalstīs;
- organizē ārvalstu delegāciju oficiālās vizītes Latvijā;
- organizē Valsts prezidenta, Saeimas priekšsēdētāja, Ministru prezidenta vai ārlietu ministra oficiālās vizītes uz ārvalstīm sadarbībā ar attiecīgajām ārvalstu institūcijām;
- veic konsulārās funkcijas Latvijas Republikā un ārvalstīs saskaņā ar Latvijas Republikas Konsulāro reglamentu un citiem tiesību aktiem;
- nodrošina ministrijas un Latvijas diplomātisko pārstāvniecību budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izmantošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem.

Politiski Ārlietu ministriju vada ārlietu ministrs.

Ministrijas parlamentārais sekretārs nodrošina ministrijas saikni ar Saeimu, tās komisijām un frakcijām, pārstāv ārlietu ministra politisko viedokli un ir atbildīgs par ministrijas sagatavoto likumprojektu virzību Saeimā.

Ministrijas darbu vada valsts sekretārs. Valsts sekretārs ir ierēdnis un diplomāts, un viņš nodrošina ministrijas darba nepārtrauktību, ja mainās ministrijas vadība.

Ministrijas pakļautībā ir:

- vēstniecības ASV, Austrijā, Baltkrievijā, Beļģijā, Čehijā, Dānijā, Francijā, Grieķijā, Igaunijā, Itālijā, Izraēlā, Kanādā, Krievijā, Ķīnā, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē, Lietuvā, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Portugālē, Somijā, Spānijā, Ukrainā, Uzbekistānā, Vācijā, Zviedrijā;
- pastāvīgās pārstāvniecības ANO (Ņujorkā un Ženēvā), EDSO, Eiropas Padomē, Eiropas Savienībā, NATO, PTO, UNESCO;
- ģenerālkonsulāts Sanktpēterburgā;
- konsulāti Pleskavā, Vitebskā.

Ministrijas pārziņā ir VAS “Diplomātiskā servisa aģentūra”, kuras uzdevumos ietilpst valsts nekustamo īpašumu kopuma formēšana ar nolūku nodot to lietošanā Ārlietu ministrijas vajadzībām. Aģentūra, sadarbībā ar ministriju, veido Latvijas vēstniecību un konsulātu attīstības plānus jautājumā par nekustamo īpašumu. Tā sniedz juridiskas un finansiālas konsultācijas ārvalstu diplomātiskajām misijām un starptautiskajām organizācijām nekustamo īpašumu nomas, pirkšanas – pārdošanas un būvniecības jautājumos. “Diplomātiskā servisa aģentūra” nodrošina būvekspertīzi, būvuzraudzību un būvprojektu vadīšanu Ārlietu ministrijas objektos Latvijā un ārzemēs.

ĀRLIETU MINISTRIJAS GALVENIE UZDEVUMI UN PRIORITĀTES

Latvijas Ārlietu ministrijas un ārlietu dienesta kopumā galvenos uzdevumus un prioritātes nosaka vairāki tiesiski akti.

Latvijas Ārlietu ministrijas galvenie uzdevumi vispārīgā veidā ir noteikti Diplomātiskā un konsulārā dienesta likumā:

- nodrošināt Latvijas iedzīvotāju - pilsoņu un nepilsoņu, kā arī juridisko personu interešu aizsardzību ārvalstīs;
- informēt ārvalstu institūcijas un pilsoņus par Latviju;
- koordinēt Latvijas valsts iestāžu starptautiskos sakarus;
- nodrošināt Latvijas valsts institūcijas un sabiedrību ar ārvalstīs legālā veidā iegūtu informāciju;
- veikt konsulārās funkcijas.

No minētā izriet, ka Latvijas vēstniecībām, ģenerālkonsulātiem un konsulātiem ir jāveic sekojošas vispārīgas funkcijas:

- pārstāvēt Latvijas valdību akreditācijas valstī¹;
- aizstāvēt Latvijas valsts un Latvijas fizisko un juridisko personu likumīgās intereses akreditācijas valstī;
- uzturēt kontaktus ar akreditācijas valstī esošajām starptautiskajām organizācijām un trešo valstu pārstāvniecībām;
- informēt Latvijas valdību par akreditācijas valsts politisko, ekonomisko, sociālo un kultūras attīstību, kā arī par šīs valsts attiecībām ar citām valstīm;
- izplatīt akreditācijas valstī informāciju par Latviju, tās ekonomisko un kultūras potenciālu;
- veicināt Latvijas eksportu, piesaistīt investīcijas no akreditācijas valsts;

¹ par akreditācijas valsti sauc to valsti, kurā vēstniekam ir uzticēts pārstāvēt Latvijas intereses. Praksē viens vēstnieks var būt akreditēts vairākās valstīs. Piemēram, Latvijas vēstnieks Ukrainā ir akreditēts arī Moldovā un Rumānijā.

Otrs būtisks Latvijas ārpolitiku reglamentējošs dokuments ir Saeimas apstiprinātie "Latvijas ārpolitikas virzieni līdz 2005. gadam". Tajos ir sacīts, ka Latvijas Republikas ārpolitikas galvenais uzdevums ir valsts neatkarības nostiprināšana un tās neatgriezeniskuma nodrošināšana.

Tas ir sasniedzams, integrējoties Eiropas drošības, politiskajās un ekonomiskajās struktūrās, piedaloties Eiropas politikas veidošanā, kontinenta stabilitātes un drošības veicināšanā, kā arī aktīvi iesaistoties pasaules politiskajos procesos.

Ārpolitikas koncepcija nosaka arī Latvijas ārpolitikas galvenos virzienus:

I. Integrācija Eiropas, transatlantiskajās un citās starptautiskajās struktūrās, kas sevī ietver sekojošus uzdevumus:

1. Iestāšanās Eiropas Savienībā.
2. Iekļaušanās Eiropas un transatlantiskajās drošības struktūrās.
3. Darbība starptautiskajās un reģionālajās organizācijās.

II. Baltijas valstu sadarbības padziļināšana.

III. Divpusējās attiecības reģionālās sadarbības ietvaros, kas tiek realizētas sekojošos galvenajos virzienos:

1. Eiropas valstis.
2. Krievija un jaunās neatkarīgās valstis.
3. Ziemeļamerika.
4. Pārējie reģioni.

IV. Saimnieciskās dimensijas tālāka padziļināšana.

V. Programmu "Latvija pasaulē" un "Latvijas diaspora" izstrādāšana un īstenošana.

ĀRLIETU MINISTRIJAS DARBĪBAS REZULTĀTI UN TO IZVĒRTĒJUMS

Aizvadītajā gadā Ārlietu ministrijas darbība tika koncentrēta sekojošos virzienos – integrācija Eiropas Savienībā un NATO, divpusējā sadarbība, darbība starptautiskajās organizācijās, kā arī līgumtiesiskās bāzes veidošana. Par to plašāk var izlasīt Ārlietu ministrijas izdotajā gadagrāmatā “Latvijas ārlietas 1999.”

Ārlietu ministrijas 1999. gada darba apskatā dodam ministrijas darbības rezultātu koncentrētu aprakstu par katru no minētajiem virzieniem.

Integrācija Eiropas Savienībā

1999. gads Latvijas vēsturē ir iegājis ar mūsu valstij nozīmīgu lēmumu, ko 10. un 11. decembrī Eiropas Savienības Padomes galotņu tikšanās reizē Helsinkos pieņēma ES dalībvalstis – sākt iestāšanās sarunas ar Latviju. Ārlietu ministrija pēc šī lēmuma pieņemšanas apliecināja Latvijas gatavību ātri risināt uzņemšanas sarunas, kā arī uzsvēra apņemšanos nemainīgi un pragmatiski turpināt iekšējās reformas, lai būtu starp pirmajām valstīm, kas tiks uzņemtas Eiropas Savienībā. Ar to noslēdzās intensīva darba viens posms. Sākās nākamais - vēl intensīvāks.

ES valstu lēmumus neapšaubāmi ietekmēja Eiropas Komisijas Progres a ziņojumi par Latviju, kuros jau otro gadu pēc kārtas atzinīgi tika novērtēta Latvijas atbilstība iestāšanās kritērijiem. Ārlietu ministrija uzskata Eiropas Komisijas ziņojumu par taisnīgu un kritisku pētījumu, kurš kalpo par pamatu uzsākto reformu turpināšanai Latvijā.

Lai sasniegtu šo mērķi, Latvijas diplomāti aktīvi līdzdarbojās visu līmeņu sanāksmēs un forumos. Liela uzmanība tika pievērsta starptautiskās sabiedrības informēšanai par iekšpolitiskajiem sasniegumiem, atbilstoši sniedzot skaidrojumu par padarīto, tā nodrošinot ES institūciju un dalībvalstu atbalstu.

Nozīmīga bija otrā ES un Latvijas Asociācijas padomes sanāksme 22. – 23. februārī Luksemburgā, kur Latvijas delegāciju vadīja ārlietu ministrs Valdis Birkavs. Svarīga bija trešā Eiropas Savienības un Latvijas Apvienotās Parlamentārās komitejas sēde 25.-26. janvārī Briselē un otrā ES - Latvijas Asociācijas Komitejas sanāksme

Rīgā 15. - 17. jūnijā, kurā tika apskatīti ne tikai Latvijas un ES divpusējie jautājumi, bet arī Latvijas gatavošanās dalībai ES, Kopenhāgenas kritēriju izpilde un skrīninga rezultāti. Latvija aktīvi piedalījās arī ES asociēto valstu Ārlietu ministriju politisko direktoru sanāksmēs.

Ārlietu ministrs Indulis Bērziņš ar savu pirmo darba vizīti turpināja intensīvo darbu ES virzienā un jau 9. septembrī Briselē tikās ar augstākajām ES institūciju amatpersonām. Otrās darba vizītes laikā Briselē 10.-14. oktobrī ministrs tikās arī ar ES komisāru paplašināšanās jautājumos Ginteru Ferhoigenu, tikšanās laikā ministrs apliecināja Latvijas gatavību uzsākt sarunas. Zīmīgi, ka šī tikšanās notika dienu pirms Komisijas kārtējā progresa ziņojuma par kandidātvalstīm publicēšanas. Pēc kārtējā Progresa ziņojuma saņemšanas, kurā Eiropas Komisija augstu novērtēja Latvijas attīstību, ierindojot to kandidātvalstu līderpozīcijās un ieteica dalībvalstīm pieņemt lēmumu par iestāšanās sarunu uzsākšanu ar Latviju, sākās intensīvs konsultāciju un informācijas darbs.

Integrācijas procesa ietvaros mūsu valsts pievienojās vairākām ES ārpolitiskajām iniciatīvām, piemēram, pēc Ārlietu ministrijas ierosmes Latvija 11. maijā pievienojās ES noteiktajām papildus sankcijām pret Dienvidslāvijas Federatīvo Republiku. Arī 22. oktobrī Latvija pievienojās ES Deklarācijai par situāciju Baltkrievijā, nosodot vardarbību 17. oktobrī Minskā notikušās demonstrācijas laikā un pieprasot ne tikai atbrīvot aizturētos cilvēkus un politieslodzītus, bet arī aicinot uz politisko dialogu, lai radītu piemērotus apstākļus brīvu un demokrātisku vēlēšanu organizēšanai Baltkrievijā.

Nacionālās programmas integrācijai Eiropas Savienībā atjaunotā versija tika pieņemta 15. jūnijā. Savukārt Eiropas līguma Protokolu tirdzniecības nosacījumu izlīdzināšanai Latvijas vēstnieks ES parakstīja 23. septembrī.

Gatavojoties lēmumam par uzaicināšanu sākt iestāšanās sarunas, LR Ministru kabinets 19. oktobrī apstiprināja nolikumu par Latvijas iestāšanās ES sarunu delegāciju un tās personālsastāvu. Līdz ar to tika izpildīti nepieciešamie priekšnosacījumi, lai varētu sākties iestāšanās sarunu sagatavošanas noslēguma posms.

Visa 1999. gada garumā notika regulāras augstu amatpersonu vizītes un tikšanās, kuras stiprināja starpvalstu kontaktus kā Eiropas integrācijas, tā divpusējo attiecību jomā.

Ziemeļu dimensija

Latvijas interesēs ir aktīvāka Eiropas Savienības politika Eiropas ziemeļos, kuras mērķis ir veicināt stabilitāti, drošību un reģiona ekonomiskā potenciāla efektīvu izmantošanu, tādējādi sekmējot pilnvērtīgu Baltijas jūras un Eiropas ziemeļu daļas reģionu tirgus potenciāla izmantošanu, labklājību un nodarbinātību, kā arī tirdzniecību un ekonomisko sadarbību.

ES Ziemeļu dimensijas iniciatīvu Latvijas valdība vērtē pozitīvi, uzsverot visaptverošas un savstarpēji papildinošas sadarbības nozīmi reģiona drošības, stabilitātes un attīstības veicināšanai. Latvija ir Ziemeļu dimensijas neatņemama sastāvdaļa un līdzvērtīga ES Ziemeļu dimensijas politikas veidotāja.

Latvija 1998. gada otrajā pusē uzsāka un 1999. gadā turpināja aktīvu darbu Ziemeļu dimensijas projektu izvērtēšanā no Latvijas iekšpolitisko interešu, kā arī ārējo attiecību viedokļa, it īpaši no Baltijas jūras reģiona valstu un Krievijas attiecību viedokļa.

Latvijas valdība ir izveidojusi darba grupu projekta “Ziemeļu dimensija” īstenošanai. Tās sastāvā ir gan Latvijas valdības, gan privāto un nevalstisko institūciju un pašvaldību pārstāvji. 1999. gadā ir notikušas Latvijas darba grupas konsultācijas ar Somijas, Zviedrijas, Vācijas, Krievijas un Eiropas Komisijas pārstāvjiem. Gada nogalē - 21. decembrī Latvijas Ministru kabinets atbalstīja Ziemeļu dimensijas darba grupas izvirzīto projektu sarakstu iekļaušanai ES Ziemeļu dimensijas projektā.

Nozīmīga bija 11.-12. novembrī Helsinkos notikusī Eiropas Savienības ārlietu ministru konference par ES Ziemeļu dimensiju, kuras ietvaros Latvijas ārlietu ministrs Indulis Bērziņš tikās ar Krievijas Federācijas ārlietu ministru Igoru Ivanovu un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes Eiropas lietu valsts ministru Keitu Vazu. 6. decembrī Rīgā notika Latvijas Ārpolitikas institūta, Konrada Adenauera fonda un Aleksandra institūta Helsinkos organizētā konference “Ziemeļu dimensija:

vērtējums un nākotnes attīstība”. Konferencē piedalījās Eiropas Komisijas, ASV Valsts departamenta, ES dalībvalstu un Ziemeļu dimensijas partnervalstu pārstāvji.

Integrācija Ziemeļatlantijas aliansē (NATO)

Viena no Latvijas ārpolitikas prioritātēm ir Latvijas integrācija Ziemeļatlantijas līguma organizācijā (NATO). Latvijas drošība un aizsardzība nav atdalāma no Eiropas, tāpēc Latvijas mērķis iestāties NATO - organizācijā, kas jau 50 gadus ir spējusi nodrošināt mieru un stabilitāti Eiropā, ir labākais veids kā nodrošināt Latvijas neatkarības un demokrātijas neatgriezeniskumu.

Nozīmīgākais notikums 1999. gadā bija NATO valstu un valdību vadītāju sanāksme 23.-25. aprīlī Vašingtonā, kad Latvija tika nosaukta par Alianses kandidātvalsti. Atsaucoties uz Vašingtonas galotņu sanāksmes lēmumiem, Ārlietu ministrija 26. aprīlī pieņēma īpašu paziņojumu, kurā uzsvēra: “Vašingtonas galotņu sanāksmes lēmumi ir stimuls Latvijai turpināt savu aizsardzības spēju attīstību. Laikā līdz nākamajam NATO galotņu sanāksmei, kas notiks ne vēlāk kā 2002. gadā, Latvija veltīs visas pūles, lai pilnībā sagatavotos dalībai Aliansē. Jautājums par nākošo paplašināšanos ir jautājums par Baltijas valstīm.”

Svarīgs elements Latvijas integrācijas procesā Aliansē ir Rīcības plāns dalībai NATO. Vašingtonas galotņu sanāksmē tika nolemts, ka Latvijas un pārējo kandidātvalstu integrācija turpmāk noritēs saskaņā ar Rīcības plānu dalībai NATO. Ārlietu ministrija kopā ar Aizsardzības ministriju uzsāka intensīvu darbu pie Rīcības plāna 2000. gada programmas izstrādes.

13. septembrī NATO Integrācijas padome apstiprināja Latvijas 2000. gada Rīcības plānu dalībai NATO, un 27. septembrī tas tika iesniegts NATO. 16. novembrī Briselē notika augsta līmeņa Latvijas un NATO valstu sanāksme, kuras laikā Latvijas plāns guva atzinību, tādējādi ierindojojot Latviju starp spēcīgākajām kandidātvalstīm dalībai Aliansē. Latvijas un NATO sēdes gan politiskā, gan ekspertu līmeņos ir noritējušas regulāri.

Gada laikā notika arī intensīvas konsultācijas par Rīcības plānu ar NATO dalībvalstīm un kandidātvalstīm, īpaši Igauniju un Lietuvu.

Latvijas un Polijas Ārlietu un Aizsardzības ministriju drošības politikas ekspertu konsultācijas 8. aprīlī notika Rīgā, kurās Polija pirmo reizi piedalījās kā NATO dalībvalsts. Intensīvākais konsultāciju periods norisinājās vasarā - Rīcības plāna izstrādes laikā, kam lielu atbalstu sniedza Dānijas, Norvēģijas, kā arī ASV eksperti. Oktobrī, novembrī un decembrī Latvijas Ārlietu un Aizsardzības ministriju drošības politikas eksperti devās uz Londonu, Bonnu un Parīzi, kā arī uz ASV, lai detalizēti iepazīstinātu NATO valstu pārstāvjus ar izstrādāto plānu. Īpaši veiksmīgi šie informatīvie pasākumi izdevās tādēļ, ka Latvija bija pirmā starp NATO kandidātvalstīm, kura tik intensīvi konsultējusies ar atsevišķām NATO dalībniecēm.

Latvijas NATO Integrācijas padome atbalstīja arī Latvijas piedalīšanos tolaik vēl tikai plānotajā NATO spēku izvietošanas operācijā Kosovos provincē. Apzinoties Latviju kā potenciālu ES un NATO dalībvalsti, Ārlietu ministrija aktīvi pauda nostāju par situāciju Bosnijā un citos reģionos bijušās Dienvidslāvijas teritorijā. Sākoties NATO gaisa triecieniem pret Dienvidslāviju, Ārlietu ministrija 25. martā izplatīja paziņojumu, kurā tika izteikts Latvijas atbalsts starptautiskās sabiedrības rīcībai, kas nodrošināja iespējami ātru un efektīvu krīzes risinājumu.

Stiprinot saites ar Ziemeļatlantijas līguma organizāciju, Latvija augstā līmenī tika pārstāvēta vairākos ar NATO saistītos starptautiskos notikumos. 19. martā ārlietu ministrs Valdis Birkavs piedalījās starptautiskajā NATO konferencē “NATO - simtgades otra puse” (“NATO’s Second Half Century”) Atēnās, kas bija veltīta alianses 50 gadadienai. Latvijai nozīmīga bija XVI Starptautiskā NATO konference 20.-23. jūnijā Budapeštā, kurā ārlietu ministrs Valdis Birkavs tika ievēlēts konferences valdē. Pirmo reizi par šīs prominentās starptautiskās konferences valdes locekli tika ievēlēts Baltijas valstu pārstāvis.

1999. gadā notika vairākas nozīmīgas Latvijas un NATO augstāko amatpersonu tikšanās, kā arī Latviju apmeklēja vairāki NATO augstākās militārās un politiskās vadības pārstāvji. Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga bija pirmā no NATO kandidātvalstu vadītājiem, kas tikās ar jauno NATO ģenerāļsekretāru Lordu Džordžu Robertsonu (26. oktobrī Briselē), kopš viņš bija stājies ģenerāļsekretāra amatā.

Latviju apmeklēja tādas pazīstamas NATO amatpersonas kā NATO Apvienoto bruņoto spēku Eiropā komandieris ģenerālis Veslijs Klarks (28.-29. jūlijā), NATO ģenerālsekretāra padomnieks politiskajos jautājumos Klauss Pīters Klaibers, NATO Eiropas spēku virspavēlnieka vietnieks ģenerālis Sera Ruperts Smits (16. septembrī), ASV Aizsardzības departamenta starptautisko drošības lietu Eiropas un NATO politikas direktors ģenerālmajors Džozefs Garets (19.-20. oktobrī) un Starptautiskās militāro padomnieku grupas vadītājs ģenerālis sers Garijs Džonsons. Visas šo amatpersonu vizītes liecina, ka Latvija tiek uzskatīta par nopietnu NATO kandidātvalsti.

Sadarbība ar Baltijas valstīm

Ārlietu ministrija pievērš lielu uzmanību sadarbībai reģionā, attīstot to ar Baltijas valstīm un Ziemeļvalstīm kā divpusējo, tā daudzpusējo attiecību ietvaros. Ziemeļvalstu un Baltijas valstu sadarbības attīstību Ārlietu ministrija uzskata kā neatņemamu kopīgo Eiropas un transatlantisko procesu sastāvdaļu. Tā ir būtiska arī tādēļ, ka šajā sadarbības virzienā Latvija var dot savu ieguldījumu un sekmēt reģiona attīstību saskaņā ar globālajiem procesiem.

Arī 1999. gadā Ārlietu ministrija turpināja pilnveidot un padziļināt sadarbību ar Baltijas valstīm. Par ciešajām saitēm ar Igauniju un Lietuvu liecina intensīvais politiskais dialogs visos līmeņos, arī visaugstākajā. 1999. gadā, stiprinot divpusējās attiecības, Baltijas kaimiņus – Igauniju (29. - 30. augustā) un Lietuvu (6.-7. septembrī) - darba vizītē apmeklēja Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga. Igaunijā viesojās arī Ministru prezidents Vilis Krištopans, Saeimas priekšsēdētājs Jānis Straume, bet darba vizītē uz Lietuvu devās Latvijas ārlietu ministrs Valdis Birkavs. Latvija uzņēma Igaunijas premjerministru Martu Lāru un Lietuvas ārlietu ministru Aļģirdu Saudargu. Šo vizīšu ietvaros tika pārrunāta Baltijas valstu integrācija ES un NATO, sadarbība reģionā, Baltijas valstu trīspusējā sadarbība, kā arī divpusējās attiecības.

Apzinoties Baltijas valstu sadarbības politisko nozīmi, tiek attīstīta Baltijas valstu trīspusējā sadarbība. 1999. gadā Baltijas valstu valdību vadītāji Baltijas ministru padomes (BMP) ietvaros tikās 5. februārī Viļņā un 9. jūlijā Palangā. Šo tikšanos

rezultātā tika pieņemtas Baltijas valstu valdību vadītāju rezolūcijas par BMP uzdevumu izpildi un turpmākajām sadarbības prioritātēm. 1999.gada 5. februārī premjerministri parakstīja Baltijas valstu līgumu par konsulāro palīdzību un sadarbību, kas stājās spēkā 23. septembrī. Tikšanās laikā Palangā tika parakstīts Latvijas un Lietuvas līgums par Baltijas teritoriālās jūras robežas delimitāciju, ekskluzīvo ekonomisko zonu un kontinentālo šelfu.

Tradicionāli vismaz reizi gadā notiek trīs Baltijas valstu prezidentu tikšanās. 1999. gadā tikšanos rīkoja Igaunijas puse – Baltijas valstu prezidenti 18. februārī tikās Tallinā.

Baltijas valstu sadarbības ietvaros parlamentārā līmeņa tikšanās notiek divreiz gadā. 1999.gadā 27. - 29. maijā Viļņā notika Baltijas Asamblejas 14. sesija, bet 2. - 4. decembrī Rīgā norisinājās Baltijas Asamblejas 15. sesija. Šo sesiju ietvaros Baltijas valstu parlamentārieši diskutēja par Baltijas valstu sadarbības perspektīvām.

Nozīmīgs formāts, kura ietvaros notiek politiskās konsultācijas, ir Baltijas valstu un Vācijas (3+1) ārlietu ministru tikšanās. 1999. gadā Tallinā 3. septembrī notika ceturtās ikgadējās Baltijas valstu un Vācijas ārlietu ministru politiskās konsultācijas, kuru rezultātā tika pieņemts kopējs komunikē.

Intensīva sadarbība starp Baltijas valstīm notiek arī nozaru ministru un ekspertu līmenī, tādējādi nodrošinot informācijas apmaiņu un viedokļu saskaņošanu.

Sadarbība ar Ziemeļvalstīm

Padziļinoties reģionālajai sadarbībai un nostiprinoties Baltijas jūras reģionam, arvien ciešāka kļūst Baltijas un Ziemeļvalstu politiskā un ekonomiskā sadarbība. Sadarbības intensitāti veicina kopīgie ārpolitiskie mērķi, kopīgās iniciatīvas reģionā un līdzīgie priekšstati par reģiona turpmāko attīstību.

Gada sākums bija zīmīgs ar vairākām augsta līmeņa vizītēm. 11. janvārī oficiālā vizītē Latvijā ieradās Somijas ārlietu ministre Tarja Halonena, lai pārrunātu jautājumus par Eiropas Savienības paplašināšanās procesa tālāko attīstību, Eiropas drošību, reģionālo sadarbību, kā arī izvērtētu Latvijas - Somijas divpusējās sadarbības tālākās attīstības prioritātes. Zviedrijas ārlietu ministre Anna Linda darba vizītē Latvijā

ieradās 14. janvārī, lai apspriestu ES paplašināšanās procesa jautājumus, drošības un reģionālās sadarbības aspektus, kā arī izvērtēt divpusējās sadarbības perspektīvas. Šī Zviedrijas ārlietu ministrei bija pirmā vizīte Latvijā pēc viņas iecelšanas jaunajā amatā. Bet 26. janvārī uz Zviedriju oficiālā vizītē devās Latvijas Ministru prezidents Vilis Krištopans. Savukārt Saeimas priekšsēdētājs Jānis Straume 15. – 17. martā oficiālā vizītē apmeklēja Dāniju.

Par aktīvām divpusējām attiecībām ar Ziemeļeiropas valstīm liecina intensīvais vizīšu grafiks arī vasarā. 14. maijā Sanktpēterburgā norisinājās Baltijas valstu, Ziemeļvalstu un Krievijas Federācijas ārlietu ministru sarunas. 14. - 15. jūnijā darba vizītē uz Somiju devās Latvijas ministru prezidents Vilis Krištopans. 1. - 2. jūlijā darba vizīte Latvijā ieradās Dānijas ārlietu ministrs Nilss Helvegs Petersens. Vizītes laikā atzinīgi tika novērtēti sadarbības procesi Baltijas jūras reģionā. Bet 14. jūlijā Latvijā darba vizītē ieradās Somijas ārlietu ministre Tarja Halonena. Ministres galvenais mērķis bija informēt Latviju par Somijas prezidentūras prioritātēm.

Pēc apstiprināšanas amatā ārlietu ministrs Indulis Bērziņš 27. augustā devās savā pirmajā darba vizītē uz Dāniju, lai tiktos ar Dānijas ārlietu ministru, Folketinga (parlamenta) Ārlietu komisijas priekšsēdētāju, kā arī apmeklētu Ziemeļu ministru padomes Sekretariātu. Ar Dānijas ārlietu ministru ministrs Indulis Bērziņš tikās arī rudenī, apmeklējot ANO Ģenerālās asamblejas 54. sesiju Ņujorkā. Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga 30. - 31. augustā darba vizītē apmeklēja Somiju. No 28. līdz 29. septembrim notika Latvijas ārlietu ministra darba vizītes Somijā un Zviedrijā, kuru laikā tika pārrunāta ES paplašināšanās procesa attīstība, ES institucionālā reforma, ES Tampere galotņu sanāksmes sagatavošana, kā arī reģionālās sadarbības nozīme.

Darba vizītes Somijā laikā Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga piedalījās aukstā kara beigu 10. gadadienai veltītajā konferencē un tikās ar Somijas prezidentu Marti Ahtisāri. Savukārt 15.-17. novembrī notika Saeimas priekšsēdētāja Jāņa Straumes oficiālā vizīte Norvēģijā. 1. decembrī oficiālā vizītē uz Zviedriju devās Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga.

ES un NATO paplašināšanās jautājumi tika pārrunāti 14. aprīlī Kopenhāgenā, kad norisinājās Dānijas un Latvijas Ārlietu ministriju politiskās konsultācijas. Tajā

pašā laikā Stokholmā notika Baltijas un Ziemeļvalstu Ārlietu ministriju politisko direktoru tikšanās. Bet 15. aprīlī Oslo notika tradicionālā Latvijas un Norvēģijas Ārlietu ministriju valsts sekretāru tikšanās. Valsts sekretāri atzina, ka Latvijas un Norvēģijas divpusējā sadarbība risinās veiksmīgi, un labvēlīgā gaisotne abu valstu attiecībās ir papildus stimuls konkrētu sadarbības projektu atbalstīšanai. 26. aprīlī Zviedrijas Ārlietu ministrijas valsts sekretārs ieradās Rīgā, lai pārrunātu abu valstu sadarbības programmu jautājumus, Baltijas jūras valstu sadarbību, Eiropas Savienības paplašināšanos, kā arī Ziemeļu dimensijas projektu. Savukārt drošības politikas jautājumi, reģionālā sadarbība, kā arī divpusējās sadarbības prioritārie virzieni tika pārrunāti Latvijas un Norvēģijas Ārlietu ministriju politiskās konsultācijās 14. oktobrī Rīgā.

Somijas Ārlietu ministrijas piešķirtais finansējums, kas ļāva veiksmīgi pabeigt Latvijas Vienotās vīzu informācijas sistēmas izveides projektu, kā arī starp Latviju un Islandi noslēgtais līgums par ieguldījumu veicināšanu un savstarpēju aizsardzību, kas stājās spēkā 1999. gada 1. maijā, ir konkrēti pozitīvi piemēri divpusējai sadarbībai ar Ziemeļvalstīm.

Paralēli divpusējai sadarbībai tiek attīstīta sadarbība starp Baltijas un Ziemeļeiropas valstīm (5+3). Šīs sadarbības ietvaros tiek uzturēts regulārs visu līmeņu politiskais dialogs (premjermiņistri, ārlietu ministri, sadarbības ministri un nozaru ministri), kā arī tiek realizēta vispusīga sadarbība ekonomikas, iekšlietu un tieslietu, vides aizsardzības, infrastruktūras attīstības, izglītības, zinātnes kultūras, u. c. jomās.

Uzturot regulāru politisko dialogu, tika organizētas ikgadējās tikšanās premjerministru un sadarbības ministru līmenī. Sadarbības ministra funkcijas tradicionāli pilda ārlietu ministrs.

1999. gadā notika divas Baltijas un Ziemeļvalstu premjeru tikšanās - no 8. līdz 9. februārim Helsinkos un 8. novembrī Stokholmā. Helsinku sanāksmē piedalījās arī sadarbības ministri. Ārlietu ministri tikās arī 30. augustā Islandē.

Sadarbība ar ASV

Kopš Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas sadarbība ar ASV ir būtiska Latvijas ārpolitikas sastāvdaļa. Baltijas valstu un Amerikas Savienoto Valstu Partnerības harta, kuras parakstīšanas pirmā gadadiena tika svinīgi atzīmēta 1999. gada 16. janvārī, ir veiksmīgs ilgtermiņa sadarbības piemērs.

Latvijas – ASV attiecību jautājumi Partnerības hartas ietvaros vairākkārt tika pārrunāti savstarpējo konsultāciju laikā. Politiskajās konsultācijās 19. - 22. janvārī Vašingtonā īpaša uzmanība tika pievērsta abu valstu ekonomiskās sadarbības perspektīvām, drošības politikas aktualitātēm, kā arī reģionālās sadarbības attīstībai. Otrajā Latvijas un ASV divpusējās ekonomiskās darba grupas sanāksmē 11. martā Vašingtonā galvenās sarunu tēmas bija ASV investīciju piesaiste Latvijā, Eiropas integrācija, reģionālās ekonomiskās sadarbības iniciatīvas, kā arī konkrēti divpusējo ekonomisko attiecību jautājumi. Konsultāciju laikā tika uzsvērtā nepieciešamība veicināt stratēģiskas ASV investīcijas Latvijā, pirmām kārtām - enerģētikas sektorā.

Saskaņā ar Baltijas - ASV Hartu ir izveidota Partnerības komisija, kuras otrā sēde notika Vašingtonā 16. jūlijā. Komisijas darba kārtībā bija jau notikušo divpusējo ekonomisko, kā arī aizsardzības darba grupu tikšanos rezultātu izvērtēšana, viedokļu apmaiņa par turpmākajiem pasākumiem sadarbības intensificēšanai. Tika pārrunāti arī aktuālie drošības politikas jautājumi, kā arī sabiedrības integrācijas procesu norise. Partnerības komisijas tikšanās nobeigumā tika parakstīts kopējs komunikē. Īpaši atzīmējama ASV valsts sekretāres vietnieka S. Talbota izteiktā pateicība par Baltijas valstu kā uzticamu sadarbības partneru atbalstu ASV politikai Balkānos, kā arī augstais novērtējums Baltijas valstu progresam ceļā uz dalību NATO, un apgalvojums par to, ka Baltijas valstu izredzes iestāties aliansē neietekmēs notikumi Eiropas dienvidu reģionā.

ASV prezidents Viljams Dž. Klintonš apsveikuma vēstulē Latvijas Valsts prezidentei 29. jūnijā pauda ASV stingru apņēmību palīdzēt Latvijai ieņemt pienācīgu vietu brīvo nāciju vidū, tai skaitā, īstenojot Hartā izteikto solījumu palīdzēt Latvijai pilnībā integrēties visās Eiropas un transatlantiskajās institūcijās.

1999. gadā notika vairākas nozīmīgas augstākā līmeņa vizītes. 2. - 7. martā uz ASV devās Latvijas Saeimas priekšsēdētājs Jānis Straume, 21.-28. aprīlī darba vizītē

uz ASV devās Latvijas Valsts prezidents Guntis Ulmanis un ārlietu ministrs Valdis Birkavs. Šajā laikā Latvijas, Lietuvas un Igaunijas valstu prezidenti piedalījās NATO 50. gadu jubilejai veltītajā galotņu sanāksmē Vašingtonā un tikās ar ASV valsts sekretāri Madlēnu Olbraitu.

15. – 16. jūlijā Rīgā darba vizītē ieradās ASV valsts sekretāres palīgs Eiropas lietās Marks Grosmans un tikās ar Latvijas Ministru prezidentu Vili Krištopanu, ārlietu ministru Valdi Birkavu, kā arī piedalījās NATO Integrācijas padomes sēdē. Plaši tika pārrunāti drošības politikas jautājumi. Jāatzīmē M.Grosmana izteiktais ASV valdības augstais novērtējums Latvijas pozīcijai un progresam sabiedrības integrācijas jomā.

Pēc stāšanās amatā ārlietu ministrs Indulis Bērziņš saņēma apsveikuma vēstuli no ASV Valsts sekretāres Madlēnas Olbraitas, kurā uzsvērts, ka "... ASV turpinās attīstīt ciešas attiecības ar Latviju, un atbalsta tās integrāciju Eiropas un transatlantiskajās organizācijās."

25. augustā ārlietu ministrs Indulis Bērziņš tikās ar ASV Kongresa pārstāvju palātas kongresmeni Loidu Dogetu. Kongresa Baltijas atbalsta grupa, kurā darbojas L.Dogets, vienmēr ir rūpējusies par Baltijas valstīm. Kongresmenis atzina, ka nepieciešama daudz aktīvāka parlamentāriešu vizīšu apmaiņa. No 26. līdz 29. augustam veiksmīgi noritēja ASV Kongresa padomnieku darba vizīte Latvijā, kas bija Latvijai nozīmīga, ņemot vērā padomnieku lomu darbā ar ASV kongresmeņiem.

17. septembrī notika Latvijas un ASV līguma par savstarpējo tiesisko palīdzību krimināllietās ratifikācijas rakstu apmaiņa. Līgums ir būtisks solis tālākās Latvijas un ASV tiesiskās sadarbības veicināšanā.

Latvijas Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas un ārlietu ministra Induļa Bērziņa vizītes laikā Ņujorkā 19. - 23. septembrī, piedaloties ANO Ģenerālās Asamblejas 54. sesijā, prezidente tikās ar ASV valsts sekretāri Madlēnu Olbraitu. Pēc ANO sesijas prezidente turpināja darba vizīti Vašingtonā.

20. oktobrī ārlietu ministrs Indulis Bērziņš tikās ar ASV Aizsardzības departamenta starptautisko drošības lietu Eiropas un NATO politikas galveno direktoru ģenerālmajoru Džozefu Garetu, lai pārrunātu NATO un ES paplašināšanās jautājumus, kā arī citus Eiropas drošību ietekmējoši procesus. ASV ģenerālis atzinīgi novērtēja

Latvijas ieguldījumu krīzes risinājumā bijušās Dienvidslāvijas teritorijā, kas pierāda Latvijas gatavību ne tikai saņemt drošību, bet arī sniegt palīdzību tās nostiprināšanā. Pentagona pārstāvis apliecināja ASV interesi un gatavību palīdzēt Latvijai sagatavoties dalībai NATO.

1999. gadā draudzīgā un labvēlīgā gaisotnē notikušie daudzie Latvijas un ASV kontakti liecina par pozitīvu sadarbības dinamiku Baltijas valstu - ASV Hartas garā, un atspoguļo mūsu divpusējo attiecību īpašo raksturu.

Latvijas un Krievijas attiecības

1999. gadā Latvija pastāvīgi pauda apņēmību veidot labas kaimiņattiecības un konstruktīvu dialogu ar Krieviju. Tomēr daudzas Latvijas un Krievijas divpusējo attiecību attīstības iespējas vēl netika izmantotas.

Latvijas un Krievijas spēju sadarboties uzskatāmi demonstrēja 21. oktobrī Skrundā parakstītais Akts par Krievijas Federācijai pagaidu lietošanā bijušās Skrundas Radiolokācijas stacijas teritorijas nodošanu Latvijas Republikai. Latvija augstu novērtēja precīzo līguma izpildi no Krievijas puses.

Latvija pievērsa īpašu uzmanību Starpvaldību komisijas darbības atjaunošanai. 12. martā Ārlietu ministrija, sniedzot oficiālu atbildi Krievijai par tās ierosinājumu rīkot Starpvaldību Komisijas darba grupas tikšanos sociālajos un humanitārajos jautājumos, uzsvēra, ka komisijas darba atjaunošanai būtu jānotiek pilnā apjomā, jo pastāv virkne arī citu jautājumu, kas būtu jāizskata Komisijas ietvaros. Ministrija regulāri aicināja iecelt Krievijas puses komisijas līdzpriekšsēdētāju. Tomēr, neskatoties uz 4.- 6. februārī panākto Ārlietu ministrijas valsts sekretāra Māra Riekstiņa un Krievijas ārlietu ministra vietnieka Aleksandra Avdejeva vienošanos par Starpvaldību komisijas un tās apakškomisiju darba sākšanu, tas netika izdarīts.

Līgumtiesisko attiecību paplašināšanas jomā 16. decembrī Maskavā notika abu valstu ārlietu ministriju ekspertu tikšanās. Tās ietvaros tika apspriests stāvoklis Latvijas – Krievijas līgumtiesiskajās attiecībās un to attīstības perspektīvas.

Ministru līmenī tikšanās norisinājās dažādos starptautiskos forumos. Latvijas ārlietu ministrs Valdis Birkavs tikās ar Krievijas ārlietu ministru Igoru Ivanovu 14.

maijā Sanktpēterburgā, Ziemeļvalstu un Krievijas Federācijas ārlietu ministru tikšanās laikā.

Abu valstu kontakti notikuši arī ekspertu līmenī. 25. maijā Krievijas Federācijas Ārlietu ministrijā notika konsultācijas starp Latvijas Ziemeļu dimensijas darba grupas pārstāvjiem un Krievijas Ārlietu ministrijas atbildīgajām amatpersonām. Tika veikts arī intensīvs darbs, lai veicinātu Latvijas un Krievijas pārrobežu sadarbību un sadarbību starp reģioniem un pilsētām.

Latvijas attiecības ar pārējām NVS valstīm

Latvija divpusējās attiecības ar NVS valstīm veido, ņemot vērā savas ārpolitiskās prioritātes – integrāciju ES un NATO. Latvijai ir nepieciešami stabili un draudzīgi partneri, kas atbalsta Latvijas ārpolitiskās prioritātes. Šobrīd no NVS valstīm Latvijai aktīvākais dialogs ir izveidojies ar Ukrainu un Uzbekistānu.

18. - 19. februārī Rīgā notika Latvijas un Ukrainas Ārlietu ministriju politiskās konsultācijas, kurās diskusiju centrā bija abu valstu divpusējās attiecības, reģionālā sadarbība, attiecības ar kaimiņvalstīm, kā arī integrācijas process Eiropas Savienībā un drošības politika.

Latvijas un Baltkrievijas divpusējās sadarbības jautājumi tika iztirzāti, ārlietu ministram Valdim Birkavam 30. martā tiekoties ar Baltkrievijas vicepremieru L.Koziku. Latvijai un Baltkrievijai ir labs pamats labu attiecību uzturēšanai un pilnveidošanai, tomēr, lai tos padarītu efektīvākus, Baltkrievijai ir jāveic virkne reformu ekonomikā un politikā.

Latvijas ārlietu ministrijas pārstāvji piedalījās starptautiskajā konferencē "Ukrainas eiropeiskā izvēle - Baltijas pieredze" 3. - 4. maijā Kijevā. Konferencē apsprieda vairākus ar Eiropas integrāciju saistītus jautājumus, tai skaitā ES asociēto valstu Eiropas integrācijas pieredzi, Ukrainas attiecības ar ES un reģionālās sadarbības perspektīvas starp Baltijas jūras un Melnās jūras reģiona valstīm.

Latvija turpināja attīstīt dialogu ar Uzbekistānas Republiku. Ārlietu ministrijas delegācija 17. maijā piedalījās politiskajās konsultācijās ar Uzbekistānas Republikas Ārlietu ministriju. Vizītes laikā tika pārrunāti Latvijas un Uzbekistānas divpusējo

attiecību jautājumi, notika viedokļu apmaiņa par aktuālajiem starptautiskajiem jautājumiem, reģionālo sadarbību, kā arī attiecībām ar kaimiņvalstīm. Latvija izteica gatavību dalīties savā pieredzē ar Uzbekistānu par sarunu vešanu ar Pasauls Tirdzniecības Organizāciju.

Latvija maijā veica politiskās konsultācijas ar Azerbaidžānas un Gruzijas ārlietu ministrijām, lai definētu tālākās sadarbības prioritātes. Puses pauda savstarpējo ieinteresētību aktivizēt amatpersonu vizīšu apmaiņu, intensificēt politisko un ekonomisko dialogu. Azerbaidžāna un Gruzija izrādīja ieinteresētību Latvijas tautsaimniecības un politiskā sistēmas reformēšanas pieredzē.

Darbība starptautiskajās organizācijās

Latvija, strādājot starptautiskajās organizācijās, līdzdarbojas globālas nozīmes lēmumu pieņemšanā, starptautisko standartu veidošanā, kā arī informē pasauli par savu pieredzi visdažādākajās jomās. Dalība starptautiskajās organizācijās uzliek papildus pienākumus Latvijai kā dalībvalstij pildīt noteiktas saistības un ievērot standartus, kurus nosaka konkrētā organizācija, tādējādi nosakot tās iekļaušanos starptautiskajā veselumā.

1999. gada 11. februārī Latvija kļuva par pilntiesīgu PTO dalībvalsti. 21. janvārī Latvijas pastāvīgā pārstāve PTO Maija Manika iesniedza akreditācijas vēstuli PTO ģenerāldirektoram Renato Rudžero.

Dalība PTO nozīmē Latvijas starptautisku atzīšanu par līdzvērtīgu, uzticamu un stabilu tirdzniecības partneri, kas realizē pastāvīgu un liberālu tirdzniecības politiku. Dalība PTO vienlaikus nozīmē gan pienākumus, gan tiesības. Tā nodrošina iespēju realizēt savas intereses, regulējot starpvalstu divpusējās ekonomiskās attiecības un piedaloties daudzpusējos tirdzniecības politiku liberalizācijas procesos. Lai Latvijas uzņēmējus labāk informētu par jaunajām iespējām, 23. martā Rīgā notika Latvijas Ārlietu un Ekonomikas ministriju organizētais informatīvais seminārs "Latvijas dalība PTO".

Savukārt 4. aprīlī Ārlietu ministrijā Rīgā notika pirmā Konsultatīvās padomes sēde par Latvijas dalību PTO. Padomes darba kārtībā tika izskatīti jautājumi par

Latvijas dalību jaunajā PTO daudzpusējo sarunu jeb tūkstošgades (Millenium) sarunu posmā.

4. - 5. oktobrī Rīgā notika Latvijas Ārlietu ministrijas un PTO sekretariāta Ženēvā organizētais seminārs "PTO institucionālie aspekti un starptautiskā tirdzniecība". Seminārā tika izskatīti jautājumi par PTO institucionālās uzbūves aspektiem, tarifiem PTO, starptautisko pakalpojumu tirdzniecību, lauksaimniecību. Tika pārrunāti arī ar Latviju saistītie jautājumi: pasākumi ārkārtas tirgus aizsardzībā, subsīdiju un kompensāciju, kā arī antidempinga un ar lauksaimniecību saistīto jautājumu un problēmu risināšanas pasākumi.

No 30. septembra līdz 5. oktobrim Latvijas - Japānas tehniskās sadarbības ietvaros notika PTO eksperta profesora Jorizumi Vatanabes vizīte Latvijā. 2. novembrī Latvijas delegācija Ārlietu ministrijas valsts sekretāra Māra Riekstiņa vadībā piedalījās Eiropas Komisijas un ES asociēto valstu politiskajās konsultācijās Budapeštā par pozīcijas saskaņošanu jaunajā PTO tirdzniecības sarunu posmā. 16. novembrī Latvijas valdība apstiprināja Latvijas pamata pozīciju PTO jaunajam Tirdzniecības sarunu posmam.

No 30. novembra līdz 3. decembrim ASV pilsētā Sietlā norisinājās ministru konference, kuras mērķis bija politiska lēmuma pieņemšana par jaunā tirdzniecības sarunu posma uzsākšanu PTO ietvaros. Latvijas delegāciju vadīja Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Māris Riekstiņš.

Attīstot sadarbību ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju (OECD), 23. aprīlī Latvijas Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Māris Riekstiņš piedalījās Baltijas reģionālās programmas pārskata sanāksmē OECD mītnē Parīzē. Savā runā valsts sekretārs informēja par Latvijas līdzšinējo vērtējumu šai programmai, kā arī tālākas darbības stratēģiskajām prioritātēm. Pateicoties Ziemeļvalstu un Polijas finansiālajam atbalstam, programma sevī ietver sekojošas jomas: ekonomiskā politika, Baltijas valstu integrācija pasaules kapitāla tirgos, administrācijas kapacitāšu nostiprināšana ekonomikas vadībā, cilvēku resursu attīstība, atbalsts strukturālām pārmaiņām.

Lai apspriestu esošo un turpmāko Latvijas un OECD sadarbību, OECD Baltijas reģionālās programmas ikgadējās pārskata misijas ietvaros 18. oktobrī Rīgā ieradās OECD Centra sadarbībai ar nedalībvalstīm direktors Ēriks Buržē.

22. martā Ženēvā ANO Cilvēktiesību Komisijas 55. sesijas laikā Latvija tika ievēlēta ANO Cilvēktiesību komisijas Biroja vadībā, kur to pārstāv vēstnieks ANO Ženēvā Romāns Baumanis. Savukārt 22. aprīlī ANO galvenajā mītnē Ņujorkā Latvijas ārlietu ministrs Valdis Birkavs parakstīja Romas statūtus par Starptautiskās krimināltiesas izveidošanu. Latvija kļuva par 82. pasaules valsti, kas parakstījusi Statūtus.

16. jūlijā notika ANO ģenerālsekretāra vietnieka Vladimira Petrovska vizīte Rīgā, kuras laikā tika atklāts ANO nams. Bet 19. - 23. septembrī Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga un ārlietu ministrs Indulis Bērziņš devās uz Ņujorku, lai piedalītos ANO Ģenerālās Asamblejas 54. sesijā. Tās laikā prezidente tikās arī ar ANO ģenerālsekretāru Kofī Ananu.

27. janvārī Latvija un Lietuva Strasbūrā parakstīja Eiropas Padomes (EP) Krimināltiesību konvenciju par cīņu pret korupciju. Bet 6. maijā Latvijas Ārlietu ministrijas delegācija piedalījās Eiropas Padomes 50. gadadienai veltītajos pasākumos Budapeštā. Savukārt 17. septembrī Strasbūrā Latvijas pastāvīgais pārstāvis EP Georgs Andrejevs parakstīja Eiropas Konvenciju par bērnu adopciju un Eiropas Konvenciju par ārlietībā dzimušo bērnu tiesisko statusu.

1999. gadā Latviju vairākkārt apmeklēja EDSO Augstais komisārs nacionālo minoritāšu jautājumos Makss van der Stūls, lai tiktos ar augstām Latvijas amatpersonām. 12. aprīlī Latvijas ārlietu ministra Valda Birkava darba vizītes laikā Nīderlandes Karalistē ministrs tikās arī ar EDSO Augsto komisāru. Nākamā EDSO Augsto komisāra tikšanās ar ārlietu ministru notika 25. maijā Rīgā, kad M. van der Stūls informēja par vizītes laikā Rīgā (11.-13. janvārī) notikušajām sarunām par Latvijas Valodas likumprojektu un latviešu valodas apmācības programmām. 25. augustā, kad M. van der Stūls tikās ar ārlietu ministru Induli Bērziņu, komisārs apliecināja savu gatavību aicināt Latvijas nepilsoņus aktīvāk naturalizēties un mācīties latviešu valodu, kā arī turpināt sniegt palīdzību sabiedrības integrācijā.

18.-19. novembrī Latvijas Ministru prezidents Andris Šķēle piedalījās EDSO galotņu sanāsmē Turcijā, Stambulā. Galvenie jautājumi valstu vadītāju runās bija Krievijas karadarbība Čečenijā un situācija Kosovā. Galotņu sanāksmes diskusijas apkopotas Deklarācijā, kura atspoguļo situāciju valstīs, kurās darbojas EDSO. Šajā sakarā kā organizācijas panākums atzīmēta Skrundas RLS demontāžas pabeigšana, uzsverot labo sadarbību starp Latviju un Krievijas Federāciju, kā arī EDSO iesaisti vienošanās izpildes nodrošināšanā.

10. - 11. maijā Latvijas aizsardzības ministrs Ģirts Valdis Kristovskis un Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Māris Riekstiņš piedalījās Rietumeiropas Savienības (RES) Ministru padomes sanāsmē Brēmenē. Tikšanās laikā notika diskusijas par situāciju Rietumbalkānos. Tikšanās laikā ārlietu ministri pieņēma arī Brēmenes deklarāciju, kurā atbalstīta NATO un ES darbība.

22. - 24. novembrī RES Ārlietu un aizsardzības ministru sanāsmē Luksemburgā piedalījās ārlietu ministrs Indulis Bērziņš. Tikšanās laikā septiņas RES asociētās partnervalstis - Latvija, Lietuva, Igaunija, Slovēnija, Slovākija, Rumānija un Bulgārija nāca klajā ar kopēju pozīciju par ES drošības un aizsardzības politikas attīstību.

30. novembrī Latvijas Republika kļuva par pilntiesīgu Starptautiskās migrācijas organizācijas locekli.

Līgumi par vīzu režīma atcelšanu

Vairāku gadu garumā Ārlietu ministrija kopīgi ar citām Latvijas institūcijām veica darbu, lai aizvien paplašinātu to valstu loku, uz kurām Latvijas pilsoņiem ir iespējams ceļot bez vīzām. Ir noslēgti līgumi par ceļošanu bez vīzas ar lielāko daļu Eiropas valstu. 1999. gada beigās Latvija bija jau noslēgusi līgumus par ceļošanas kārtību bez vīzas ar 29 valstīm, tai skaitā visām Šengenas līguma valstīm.

Vīzu režīma atcelšana nozīmē Latvijas kā potenciāla tūrisma objekta pievilcības palielināšanos. Katru gadu pieaug gan Latvijas robežu šķērsojošo Latvijas pilsoņu skaits, gan robežu šķērsojošo personu plūsma kopumā. Bezvīzu ceļošanas kārtība pozitīvi ietekmē investīciju klimatu un saimniecisko sakaru aktivitāti. Liela nozīme

bija bezvīzu kārtības ieviešanai ar Šengenas līguma valstīm, jo ar tām saistīti daudzi Latvijai nozīmīgi ekonomiskās sadarbības attīstības plāni.

1998. gada 16. decembrī Šengenas līguma valstu izpildkomiteja pieņēma lēmumu līdz 1999. gada 1. martam visām dalībvalstīm noslēgt bezvīzu režīma līgumus ar Latviju. 1999. gada 1. februārī spēkā stājās bezvīzu režīma līgums starp Latviju un Austriju, kam sekoja līgumi ar citām Šengenas līguma dalībvalstīm - Itāliju (15.02.1999.), Vāciju (01.03.1999.), Franciju (01.03.1999.), Spāniju (01.03.1999.), Grieķiju (01.04.1999.), Portugāli (26.04.1999.), Beniluksa valstīm (01.07.1999.). 1999. gada 1. jūlijā Latvijas pilsoņiem jau bija iespējas ieceļot visās Eiropas Savienības valstīs bez vīzas, kas ir nozīmīgs solis Latvijas ceļā uz integrāciju Eiropas Savienībā.

Viens no priekšnoteikumiem bezvīzu režīma līgumu noslēgšanai ar Šengenas līguma dalībvalstīm bija divpusējo līgumu par tādu personu atpakaļ uzņemšanu, kuras ieceļo un uzturas nelikumīgi (readmisijas līgumi) parakstīšana ar Beniluksa valstīm, Grieķiju, Vāciju, Spāniju un Portugāli. Tika sagatavots līgumu projekts readmisijas līguma noslēgšanai ar Austriju.

Otrs nozīmīgs priekšnoteikums bezvīzu režīma ieviešanai ar Šengenas līguma valstīm ir Vienotās vīzu informatīvās sistēmas izstrāde, kas vienlaikus ir starpposms, integrējoties Šengenas valstu informatīvajā sistēmā. Šīs sistēmas izveide bija nepieciešama, lai uzlabotu Latvijas valsts ārējās robežas drošību, Latvijā ieceļojošo personu plūsmas kontroli, izsniegto Latvijas ieceļošanas vīzu drošības pakāpi, kā arī lai sekmētu Ārlietu un Iekšlietu ministriju sadarbību informācijas apmaiņas jomā. Šī projekta izstrādāšanai finansiālo atbalstu (500 000 somu markas) sniedza Somijas Republikas valdība. Šo sistēmu, kura savu darbību pilnā apjomā uzsāka 2000. gada 1. janvārī, pozitīvi novērtēja Eiropas Komisijas eksperti jau 1999. gada 12. novembrī eks-Šengenas *acquis* divpusējā skrīninga laikā Briselē.

Ārlietu ministrijas Konsulārais departaments 1999. gadā laida klajā informatīvu bukletu *Kas Jums jāzina un jādara, pirms dodaties ārpus Latvijas*. Šajā bukletā Latvijas iedzīvotāji var atrast informāciju par to, uz kurām valstīm viņi var ceļot bez vīzām, kādos gadījumos un kādu palīdzību var saņemt no Latvijas konsuliem ārzemēs un par ko jā rūpējas katram pirms došanās ceļā un atgriešanās ārzemēs.

Līgumtiesiskās bāzes veidošana

Tālāk attīstot savu līgumtiesisko bāzi starptautiskajai sadarbībai, Latvija 1999. gadā noslēdza 52 divpusējus starptautiskus līgumus. To skaitā jāmin 7 līgumi par savstarpēju atteikšanos no vīzām (ar Austriju, Beniluksa valstīm, Franciju, Grieķiju, Itāliju, Portugāli, Spāniju un Vāciju). Brīvās tirdzniecības līgums tika noslēgts ar Ungāriju. Ar Ungāriju un Moldovu noslēgti līgumi par ieguldījumu veicināšanu un savstarpēju aizsardzību. Līgums par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma nodokļiem tika parakstīts ar Beļģiju, Singapūru, Slovākiju, Turciju.

Savukārt trīs Baltijas valstu valdības parakstīja līgumu par konsulāro palīdzību un sadarbību. Noslēgto līgumu skaitā ir arī līgumi par sadarbību kultūrā un izglītībā, ar Čehiju (sadarbība kultūrā), Grieķiju, Horvātiju (sadarbība kultūrā), Spāniju. Noslēgti līgumi par gaisa satiksmi (ar Bulgāriju, Čehiju, Horvātiju, Kipru, Ķīnu, Maroku, Singapūru), parakstīti līgumi par jūras transportu. Aktuāls ir līgums par sadarbību cīņā pret terorismu, nelegālo narkotiku apgrozību un citām organizētās noziedzības formām, kas tika noslēgts ar Slovākiju.

PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA UN KVALIFIKĀCIJAS PAAUGSTINĀŠANA

1999. gadā Ārlietu ministrijas Mācību centrs realizēja 1998. gadā izstrādāto apmācības shēmu.

Tika organizēti divi regulārie apmācības kursi (*Ievadkurss jaunajiem diplomātiem un Kurss diplomātiem pirms rotācijas*), kā arī turpināta *Ekonomikas un vadības mācību programma*, kuras nobeigumā notika divu nedēļu klātienes modulis. Tā laikā 27 dalībnieki no ministrijas centrālā aparāta un vēstniecībām noklausījās Latvijas vadošo tautsaimniecības ekspertu lekcijas, diskutēja par praktiskajā darbā sastopamajām problēmām, kā arī izstrādāja un prezentēja grupu darbus par Latvijas ārējās ekonomiskās politikas jautājumiem.

Lielu atsaucību guva Dr.hab hist., LU profesora A.Strangas lekciju cikls *Eiropas diplomātijas vēsture*.

Ar Britu Padomes Baltijas biroja atbalstu 1999. gadā tika izstrādāts angļu valodas prasmes noteikšanas tests, kā arī organizēts angļu valodas kurss diplomātiem, Līdsas Universitātes lektora Dr. P. Hovarda (P. Howarth) vadībā.

Nozīmīgākās apmācību programmas 1999. gadā :

Janvāris - februāris	Lekciju kurss "Eiropas diplomātijas vēsture līdz 1918.gadam" Dr.hab.hist., prof. A.Stranga (Latvijas Universitāte)
Janvāris - maijs	Ekonomikas un vadības mācību programmas tālmācības bloks
Janvāris - aprīlis	Angļu valodas prasmes noteikšanas testa izstrādāšana ĀM darbiniekiem
25.februāris	Seminārs Valsts protokola darbiniekiem "Vīnes Konvenciju piemērošana". Zviedrijas protokola vadītāja Š.Klingberga
19.-30.aprīlis	Kurss diplomātiem pirms rotācijas (30 stundas)
7.-18.jūnijs	EVMP klātienes bloks <i>Latvijas ārējā ekonomikas politika</i> (70 stundas)
4.-15.oktobris	Ievadkurss jaunajiem diplomātiem (45 stundas)
25.oktobris - 5.novembris	"Diplomatic and Accession English Course" (30 stundas; Leeds University, British Council)
9.novembris - 10.decembris	Lekciju kurss "Eiropas diplomātijas vēsture, 1918.-1939." Dr.hab.hist., prof. A.Stranga (Latvijas Universitāte)

IEKŠĒJAIS AUDITS

Pildot 1999. gada 2. martā akceptēto “Valdības rīcības plānu Eiropas Komisijas Progresā ziņojumā minēto trūkumu novēršanai”, tika veikts izpētes darbs, lai iepazītos ar iekšējā audita organizāciju un darba pieredzi ES un asociēto valstu Ārlietu ministrijās un izvēlētos Latvijas apstākļiem optimālāko modeli.

Tika pieņemts lēmums paplašināt Inspektorāta funkcijas, uzdodot tam veikt ne tikai inspekcijas diplomātiskajās pārstāvniecībās ārzemēs, bet arī iekšējo auditu ministrijas centrālajā aparātā, kas atbilst vairāku ES dalībvalstu praksei. Lai nodrošinātu kvalitatīvu iekšējā audita funkciju veikšanu, tika izsludināts publisks konkurss auditora amatam, kā arī paaugstināta attiecīgo ministrijas darbinieku kvalifikācija PHARE apmācību programmas ietvaros.

1999. gadā turpinājās darbs pie inspekciju metodoloģijas izstrādes un pilnveidošanas. Veiktas inspekcijas LR vēstniecībās Zviedrijā, Ukrainā, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē, Igaunijā, Lietuvā, Krievijas Federācijā, ģenerālkonsulātā Sanktpēterburgā, konsulātos Pleskavā un Vitebskā, kā arī finansu revīzijas vēstniecībās Norvēģijā, Baltkrievijā un Beļģijā.

RESURSI

1999. GADA BUDŽETS PA PROGRAMMĀM, PERSONĀLS

Ārlietu ministrija	Ls 12 669 663
Štata vietu skaits	394

Tai skaitā:

Apakšprogramma "Centrālais aparāts"	Ls 1 778 510
Štata vietu skaits	229
Apakšprogramma "Dotācija ANO Attīstības programmas pārstāvniecībai"	Ls 195 924
Apakšprogramma "Diplomātiskās misijas ārzemēs"	Ls 9 103 854
Štata vietu skaits	165
Apakšprogramma "Latvijas pilnvarotā pārstāvja darbība Skrundas RLS"	Ls 26 000
Apakšprogramma "Konsulārais nodrošinājums"	Ls 73 975
Programma "Iemaksas starptautiskajās organizācijās"	Ls 1 491 400

LATVIJAS DIPLOMĀTISKO PĀRSTĀVNICĪBU BUDŽETS

NPK	Pārstāvniecība	1999. gada budžets							
		Diplomātu skaits	Kopā budžets USD vai EUR	Kopā budžets Ls	T.sk. kārtējie izdevumi USD vai EUR	T.sk. kārtējie izdevumi Ls	Kapitālie izdevumi USD vai EUR	Kapitālie izdevumi un investīcijas Ls	Procenti no kopēja
	Centralizētie izdevumi		1198736	701261	1198736	701261	0	0	9,63
1	ANO Ņujorkā	5	427940	250345	426940	249760	1000	585	3,44
2	ASV	6	547686	320396	546686	319811	1000	585	4,40
3	Austrija	7	427397	267123	426496	266560	901	563	3,67
4	Baltkrievija	4	406653	237892	184653	108022	222000	129870	3,27
5	Vitebska	2	119998	70199	118998	69614	1000	585	0,96
6	Beļģija	7	377117	235698	376216	235135	901	563	3,24
7	ES Briselē	6	430740	269213	415988	259993	14752	9220	3,70
8	NATO	0	0	0	0	0	0	0	0,00
9	Čehija	4	251706	147248	250706	146663	1000	585	2,02
10	Dānija	4	368254	215429	357851	209343	10403	6086	2,96
11	Francija	6	342288	213930	318867	199292	23421	14638	2,94
12	EP Strasbūrā	3	199905	124941	199004	124378	901	563	1,72
13	Grieķija	2	196340	114859	189340	110764	7000	4095	1,58
14	Igaunija	5	260216	152226	240216	140526	20000	11700	2,09
15	Itālija	3	273998	171249	273097	170686	901	563	2,35
16	Izraēla	3	243378	142376	242378	141791	1000	585	1,95
17	Kanāda	4	313664	183493	312664	182908	1000	585	2,52
18	Krievijas Federācija	22	1450398	848483	1441398	843218	9000	5265	11,65
19	St. Pēterburga	3	323745	189391	322745	188806	1000	585	2,60
20	Pleskava	3	123000	71955	122000	71370	1000	585	0,99
21	Ķīna	2	128655	75263	120655	70583	8000	4680	1,03
22	Lielbritānija	6	346622	202774	345622	202189	1000	585	2,78
23	Lietuva	6	204139	119421	199139	116496	5000	2925	1,64
24	Nīderlande	2	201721	126076	196317	122698	5404	3378	1,73
25	Norvēģija	3	235830	137961	234830	137376	1000	585	1,89
26	Polija	4	199502	116709	198502	116124	1000	585	1,60
27	Portugāle	2	181031	113144	171213	107008	9818	6136	1,55
28	Somija	6	309557	193473	308656	192910	901	563	2,66
29	Spānija	3	252969	158106	252068	157543	901	563	2,17
30	Ukraina	5	290707	170064	285607	167080	5100	2984	2,33
31	Uzbekistāna	4	180597	105649	180597	105649	0	0	1,45
32	Vatikāna	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Vācija	11	486632	304145	485731	303582	901	563	4,18
34	Zviedrija	7	526425	307959	520425	304449	6000	3510	4,23
35	ANO Ženēvā	5	385310	225406	381110	222949	4200	2457	3,09
	Kopā	165		7283855		7066535		217320	100,00

Salīdzinājumam - Latvijas diplomātisko pārstāvniecību budžets 1998. gadā:

NPK	Pārstāvniecība	1998. gada budžets							
		Diplomātu skaits	Kopā budžets USD	Kopā budžets Ls	T.sk. kārtējie izdevumi USD	T.sk. kārtējie izdevumi Ls	Kapitālie izdevumi USD	Kapitālie izdevumi un investīcijas Ls	Procenti no kopējā
	Centralizētie izdevumi		1212611	715440	1203612	710131	8999	5309	8,15
1	ANO Ņujorkā	5	423876	250087	417876	246547	6000	3540	2,85
2	ASV	7	663309	391352	564089	332813	99220	58540	4,46
3	Austrija	7	515497	304143	492997	290868	22500	13275	3,46
4	Baltkrievija	4	952339	561880	191975	113265	760364	448615	6,40
5	Vitebska	2	191747	113131	111747	65931	80000	47200	1,29
6	Beļģija	7	469790	277176	415588	245197	54202	31979	3,16
7	ES Briselē	6	461210	272114	436710	257659	24500	14455	3,10
8	NATO	0	0	0	0	0	0	0	0,00
9	Čehija	4	270077	159345	238077	140465	32000	18880	1,81
10	Dānija	4	400424	236250	377724	222857	22700	13393	2,69
11	Francija	6	400106	236063	379406	223850	20700	12213	2,69
12	EP Strasbūra	3	224635	132535	217135	128110	7500	4425	1,51
13	Grieķija	1	131867	77802	104367	61577	27500	16225	0,89
14	Igaunija	5	214559	126590	204259	120513	10300	6077	1,44
15	Itālija	3	353924	208815	349924	206455	4000	2360	2,38
16	Izraēla	4	331247	195436	301747	178031	29500	17405	2,23
17	Kanāda	4	332655	196266	325455	192018	7200	4248	2,23
18	Krievijas Federācija	23	1638879	966939	1525984	900331	112895	66608	11,01
19	St. Pēterburga	3	445920	263093	395920	233593	50000	29500	3,00
20	Pleskava	3	158902	93752	152902	90212	6000	3540	1,07
21	Ķīna	3	59520	35117	45720	26975	13800	8142	0,40
22	Lielbritānija	6	393831	232360	367831	217020	26000	15340	2,65
23	Lietuva	6	269307	158891	228693	134929	40614	23962	1,81
24	Nīderlande	1	191259	112843	163759	96618	27500	16225	1,28
25	Norvēģija	4	271410	160132	241410	142432	30000	17700	1,82
26	Polija	4	254311	150043	212311	125263	42000	24780	1,71
27	Portugāle	1	138044	81446	121520	71697	16524	9749	0,93
28	Somija	5	367256	216681	328256	193671	39000	23010	2,47
29	Spānija	3	301563	177922	288316	170106	13247	7816	2,03
30	Ukraina	5	285076	168195	275076	162295	10000	5900	1,91
31	Uzbekistāna	4	187333	110526	184833	109051	2500	1475	1,26
32	Vatikāna	1	2528	1492	2528	1492	0	0	0,02
33	Vācija	10	1486918	877282	593960	350436	892958	526845	9,99
34	Zviedrija	7	546311	322323	532311	314063	14000	8260	3,67
35	ANO Ženēvā	4	339010	200016	321010	189396	18000	10620	2,28
	Kopā	165	14887251	8783478	12315028	7265867	2572223	1517611,6	100,00

INFORMĀCIJA PAR VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMU

Aktīvi un pasīvi (kopsavilkuma bilance latos):

Nr. p.k.		Gada sākumā	Gada beigās
1.	Aktīvi:	12 520 200	15 388 640
1.1.	ilgtermiņa ieguldījumi	12 039 472	14 755 766
1.2.	apgrozāmie līdzekļi	480 728	632 874
2.	Pasīvi:	12 520 200	15 388 640
2.1.	pašu kapitāls	12 260 625	15 128 184
2.2.	kreditori	259 575	260 456

Valsts pamatbudžeta līdzekļu izlietojums (latos):

Nr.p.k.		1998. gadā	1999. gadā	
		(faktiskā izpilde)	apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā)	11 571 380	12 669 663	12 683 336
1.1.	dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	9 805 992	11 393 663	11 393 663
1.2.	maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi	1 765 388	1 276 000	1 289 673
2.	Izdevumi (kopā):	11 966 512	12 785 663	12 710 959
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	10 307 875	10 520 064	10 395 008
2.1.1.	Atalgojumi *1	3 579 973	3 828 279	3 812 909
2.1.2.	komandējumi	427 592	574 002	454 956
2.1.3.	subsīdijas un dotācijas	3 576 924	1 687 324	1 687 324
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):	1 658 637	2 265 599	2 315 951
2.2.1.	inventāra iegāde	546 749	201 535	265 776
2.2.2.	kapitālais remonts	313 888	203 375	114 175
2.2.3.	investīcijas	798 000	1 936 000	1 936 000
3.	Nodarbinātība			
3.1.	faktiskie nodarbināto skaits	401	394	394
3.2.	vidējā darba alga	196	185	189

*1 Šajā summā iekļauti pabalsti vēstniecībās strādājošajiem, kas kompensē dzīves dārdzību ārvalstīs.

Konsulārie maksas pakalpojumi un to izcenojumi:

(pavisam 1999. gadā Latvijas konsulārais dienests par konsulārajiem pakalpojumiem iekasēja 1 059 628 USD. Salīdzinājumam – 1998. gadā – 1 501 029 USD.)

Maksas pakalpojuma nosaukums	Izcenojumi
Dokumenta īstuma apliecināšana	Fiziskām personām - 5 Ls un 10 Ls* Juridiskām personām -10 Ls un 20 Ls* Pensionāriem - 1,5 Ls *vienas darba dienas laikā
Dokumenta izprasīšana	Juridisku personu uzdevumā - 10 Ls Fizisku personu uzdevumā - 5 Ls Pensionāriem - 1,5 Ls
Konsulārie pakalpojumi ārvalstu ieceļošanas vīzu saņemšanai juridisko personu komandētiem darbiniekiem ārvalstu diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās ārpus Latvijas	Vienai personai – 5 Ls Divām vai vairākām personām – 3 Ls no katras personas
Materiālās palīdzības sniegšana Latvijas pilsoņiem ekstremālās situācijās pārvedot naudas līdzekļus saskaņā ar Konsulārās instrukcijas 25. Punktu	5% no pārveduma summas, bet ne mazāk kā 5 Ls
Rakstisku izziņu sagatavošana savas kompetences ietvaros	5 Ls

Ministrijas pakļautībā un pārraudzībā esošo budžeta iestāžu saņemto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums:

	Lati
1. Saņemts (kopā)	
Ziedojumi no juridiskajām personām *2	111 071
2. Izlietots (kopā)	86 184
algu izmaksas	2 256
komandējumi	15 160
pamatlīdzekļu iegāde	15 542

*2 Šajā pozīcijā tiek uzrādīta Ārlietu ministrijā saņemtā nauda speciālo mērķu maksājumiem

Iemaksas starptautiskajās organizācijās (latos):

Nr. P. k.	Organizācijas nosaukums	1998. gadā	1999. gadā
1.	Apvienoto Nāciju Organizācija	1 339 842	786 200
2.	ANO Rasu diskriminācijas izskaušanas komiteja	874	-
3.	EDSO Demokrātisko institūtu un cilvēktiesību birojs	55 209	57 803
4.	UNESCO	175 979	387 304
5.	Pasaules tirdzniecības organizācija	6 977	36509
6.	Baltijas Jūras Valstu Padome	3690	31859
7.	Hāgas Starptautiskā privāttiesību konference	1745	1773
8.	Eiropa Padome	123 146	136 998
9.	EP Jaunatnes fonds	1747	1742
10.	Kodolizmēģinājumu aizliegšanas līguma sagatavošanas komisija	35 399	13 247
11.	EUROSAI un INTOSAI	392	-
12.	Ķīmisko ieroču aizliegšanas organizācija		36495
13.	UNESCO WHF – Pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzības fonds		1470
	Kopā	1 745 000	1 491 400

ĀRLIETU MINISTRIJAS STRUKTŪRA

